

A firkáló bogár kártételei ellen való védekezés több magyar munkában is le van írva¹⁾, sőt a lárvája ellen a szénkénegezést először hazánkban alkalmazták. A védekezés két irányban történhetik: 1. a kifejlődött bogár, 2. a lárvájának irtásában. A kifejlődött bogár irtása, annak összegyűjtésében áll, bogártalcza segítségével vagy baromfiak felhasználásával, a lárváját őszi szénkénegezéssel lehet sikeresen pusztítani, persze csak alkalmas talajviszonyok mellett.

A faunára új *var. epilobii Weise* hazánkban nem ritka; termőhelyei: Szent-Endre (Biró), Turcsek (Biró), Vihorlat (Mocsáry), Parád (Pável), Koritnyicza (Xántus), Szent-Erzsébet (Csiki) és Ferenczfalva (Frivaldszky János). A *var. Weisei Heyd.* eddig csak a Tátrából (Biró) ismeretes.

Adalék Magyarország lepke-faunájához.

Irta Dahlström Gyula.

A R. L. VII. kötetének 114—117. lapján megjelent közleményem kiegészítéseül a következőkben röviden felsorolom azokat a fajokat és tajválozatokat, melyeket hosszú gyűjtői pályámon az ott foglaltakon kívül, mint a hazai faunára újakat megfigyeltem. Ime:

Deilephila euphorbiae var. rubrescens Garb. A felső szárny világos helyei piros tünetűek, alul pedig a piros színezés élénkebb.

Smerinthus hibr. hybridus Westw. Példányom *ocellata* ♂ és *populi* ♀-től származik. Felsőszárnya a *populi*-éhoz hasonló, csupán külső szegélye csaknem oly alakú és csipkés mint az *ocellata*-é. Alsó szárnya inkább hasonlít az *ocellata*-éhoz, de megvan a *populi*-nak barna tőpettye is. 1884-ben tenyésztett hernyóból nyertem.

Trochilium crabroniforme Lew. Kisebb az *apiforme*-nél

¹⁾ Dr. Horváth Géza, Védekezés a kártékony rovarok ellen. (A m. kir. Rovartani Állomás Közleményei. I. köt. 9. füzet. 1898. 9. és 14. l. ábrával).

Jelentés az 1890—1893. években felmerült gazdasági rovarkárokról. (A m. kir. Rovartani Állomás Közleményei. I. köt. 11. füzet. 1894. 62—66. l. 2 ábrával).

Jablonszki József. A szőlő betegségei és ellenségei. Budapest, 1895. 133—137. l. 28. és 29. ábra.

Dr. Lovassy Sándor. Keszthely vidékén az utóbbi években fölmerült nevezetesebb rovarkártételekről. (A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet évkönyve az 1897. és 1898-ik évekről. Keszthely, 1899. 105—107. l. 2 ábrával.)

tora barna, nyaka sárga. Északnyugati állat; Németalföldön, Angol- és Németországban honos.

Ino statices L. var. *crassicornis* Stgr. A törzstajnál nagyobb, potroha testesebb, csápja pedig jóval vastagabb. Főleg a Balkánban honos.

Setina irrorella Cl. ab. *Freyeri* Nick. Felsőszárnya a törzsfajénál világosabb, a szegély előtt feketés pettyekkel. Leginkább a magas Alpeseiken fordul elő.

Hepialus humuli L. var. *hethlandica* Knaggs. A ♂ felső szárnya sárgás, néhány barna sávval. Eddig csak Shetland szigetén találták.

Bombyx crataegi L. var. *Ariæ* Hb. A törzsfajnál nagyobb és sötétebb színezésű. Hegyi lakó. — *B. neustria* L. ab. *unicolor* Stgr. Egyszínű tarka, sávok nélkül.

Lasiocampa populifolia Esp. var. *aestiva* Stgr. A törzsfajnak II. ivadéka s annál sötétebb és felényivel kisebb. — *L. pini* L. ab. *brunnea* Stgr. Egyszínű barna, minden rajz nélkül.

Acronycta euphorbiae F. var. *montivaga* Gn. A törzsfajnál sötétebb, egyszínűbb. Hegyi lakó.

Mamestra dissimilis Kn. var. *varians* Stgr. Világosabb színezésű, tisztábban látható rajzokkal. — *M. dentina* Esp. ab. *Iatenai* Pier. A törzsfajnál sötétebb. Leginkább hegyi vidékeken fordul elő.

Hydroecia nictitans Bkh. var. *lucens* Frr. A törzsfajnál valamivel nagyobb, fehér vagy vörös maculával.

Leucania lythargyria Esp. var. *Argyritis* Rbr. Felső szárnya világosabb színű, az alsó szárnyon kijebb álló pontokkal. Déli állat, hazája főleg déli Németország, Sicilia, Dalmatia és Syria.

Caradrina quadripunctata F. var. *Menetriesii* Kretsch. Csaknem egészen egyszínű sötétszürke. Északi fajváltozat, leginkább Finn- és Oroszországban találták eddig. — *C. Selini* B. Az előbbinek törzsfajához hasonló, de finomabb színárnyalattal. Hazája kivált Svajcz, északi Németország, Szilézia és Sarepta.

Cosmia contusa Frr. Rozsdabarna színezésű, középen sötétebb árnyalattal, elmosódott maculákkal. Közép és északi Németországból ismeretes.

Cleoceris viminalis F. var. *obscura* Hw. A törzsfajnál jóval sötétebb színű. Tulajdonképi hazája Angolország.

Orthosia pistacina F. var. *Serina* Esp. A törzsfajnál jóval halványabb, csaknem egyszínű.

Xanthia auago F. ab. *unicolor* Stgr. A törzsfajnál sötétebb, egyszínű.

Calocampa solidaginis Hb. Szürke, barnás és fehéres vegyítéssel, csipkés harántsávokkal. Eddig főleg közép és északi Európából volt ismeretes, de előfordul az Ural- és Altai-hegységben is.

Herminia modestalis Heyd. Egyszerűen szürkén színezve; hasonlít a *H. tentacularia*-hoz, melynek fajváltozatának sokáig tartották is. A havasok lakója.

Eugonta quercinaria Hfn. ab. *equestraria* Stgr. A törzsfajnál barnásabb, csak a középtér világos sárga.

Hibernia leucophaearia Schiff. ab. *marmorinaria* Esp. Széies feketés sávokkal.

Phigalia pedaria F. ab. *extinctaria* Stgr. Csaknem egyszínű, kevés maculával.

Boarmia robararia Schiff. ab. *infusata* Stgr. A törzsfajnál jóval sötétebb és egyszínűbb. — *B. luridata* Bkh. ab. *obscurior* Stgr. A törzsfajnál sötétebb, egyszínű.

Psodos alticolaria Mn. Egyébkint csak is Karinthia, Svajcz és Piemont havasain honos.

Cidaria hastata L. var. *gothicata* Gn. A törzsfajnál sokkal sötétebb, csaknem a szárny közepéig fekete. Egyébként Labradorban honos. Példányom talán csak átmeneti. — *C. unifasciata* Hw. Ózbarna, a szegély előtt barnaszürke, a középtéren fehér vonallal. Ez a törzsfaj hazánkból eddig ismeretlen volt. Holott fajváltozata ab. *aquilaria* H.-S. nálunk helyenkint elég gyakori.

Eupithecia trisignaria H.-S. Röttes hamuszürke. Egyébkint Német- és Angolországban, Németalföldön és a Svajczban honos. — *E. virgaureata* Dbld. Röttes palaszínű, nagy fekete középponttal. Eddig Angol- és Franciaország, Svajcz, északnyugati Németország és Szilézia lakosaként ismeretes. — *E. expallidata* Gn. Igen nyújtott felsőszárnya világos bőrszínű. Eddig Német- és Angolországból, Belgium- és a Svajczból ismertük.

A Noctuák biológiájához *)

Irta A. Aigner Lajos.

Simyra nervosa O. Hazánkban csak kevés helyen és többnyire ritka; Budapesten olykor gyakoribb márcz. végétől máj. végig és jun. 22-től aug. 20-ig este virágokon. — Hernyója máj.

*) L. R. L. VI, 147. 172. 190. I.